

11. ÚKOL

Oheň na hoře

Texty

1. Královská 18,1-39; *Od slávy k úpadku*, s. 137-154

Verš k zapamatování

„Hospodin slyší, když k němu volám.“ (Žalm 4,4)

Cíle

Děti by měly:

poznat, že Bůh je velký, mocný a milující;

pocítit jistotu, že naslouchá jejich modlitbám;

reagovat na to modlitbami k Bohu a vírou, že je vyslyší.

Hlavní myšlenka

Když se modlím, Bůh mi naslouchá a odpovídá.

Téma na tento měsíc

Milost je dar života.

Stručné shrnutí tohoto úkolu

Poté, co tři a půl roku nepršelo, Bůh oznamuje Elijášovi, že sešle déšť. Elijáš přikazuje Achabovi, aby svolal celý izraelský národ, včetně Baalových a Ašéřiných proroků, na horu Karmel. Jsou postaveny dva oltáře a na ně jsou položeny oběti. Jeden oltář je Boží a druhý Baalův. Elijáš řekne: „Bůh, který odpoví ohněm, ten je Bůh.“ Baal neodpovídá. Jakmile se Elijáš pomodlí, Bůh sesílá oheň. Lidé volají: „Jen Hospodin je Bůh!“ Krátce nato se spustí déšť.

Tento úkol je o milosti.

I když Boha opouštíme, dělá první krok k tomu, aby nás k sobě přivedl nazpět. Jestliže ho opustíme, ponese za to následky. Bůh nás však vždy vyzývá, abychom se k němu vrátili, aby nás mohl obnovit. Slyší naše modlitby a odpovídá na ně.

Doplňující informace pro učitele

Obadjáš byl na Achabově dvoře *vezírem* – vysoce postaveným státním úředníkem. Vezír doslova spravuje království jménem krále. (Viz Ralph Gower, *The New Manners and Customs of Bible Times* [Chicago, Ill.: Moody Press, 1987], s. 271.)

„Rád by [satan] seslal blesk, jímž by zažehl jejich oběť. Ale Hospodin ho spoutal, omezil jeho moc, takže žádný z nástrojů nepřítele nemůže na Baalův oltář seslat ani jedinou jiskřičku.“ (*Od slávy k úpadku*, s. 150)

Výzdoba třídy

Viz úkol č. 9.

Přehledný plán			
ODDÍL ÚKOLU	ČAS	AKTIVITY	POTŘEBNÉ POMŮCKY
Privítání	postupně	Pozdrav žáky ve dveřích; vyslechni si jejich radosti/starosti	žádné
1 Přípravné aktivity	až 10 min.	A. „Slyším tě!“ B. Proč mě neposloucháš?	dvě plechovky a dlouhý provázek nebo dvě přenosné vysílačky jedno vycpané plyšové zvíře pro každé dítě nebo pro celou skupinu
* Modlitby a chvály	a až 10 min.	společenství zpěvník misie sbírka modlitba	žádné nádoba na sbírku Bible, modlitební zápisník
2 Biblický úkol	až 20 min.	probírání příběhu	kostýmy z biblických dob, dříví, vycpané plyšové zvíře představující oběť, dva „oltáře“, velký džbán s vodou, jasně červené světlo zářící na Božím oltáři, zvukový záznam bouře a praskání ohně, velké kameny, dětský bazén
		verš k zapamatování	Bible
		studium Bible	Bible
3 Aplikace úkolu	až 15 min.	Modlitba – co je to?	psací náčiní, papíry, Bible
4 Sdílení se	až 15 min	Pinkání balóneků	tři nafouknuté balóanky, pro každé dítě jeden balónek, pro každé dítě jeden fix, Bible
*Modlitby a chvály mohou být do programu zařazeny kdykoliv.			

Přivítání

Přivítej žáky ve dveřích. Zeptej se jich, jak se měli v uplynulém týdnu – z čeho mají radost/jaké mají starosti. Dej jim pokyny týkající se přípravné aktivity, kterou jsi zvolil/a.

1. Přípravné aktivity

Vyber si aktivitu, kterou v dané situaci považuješ za nejvhodnější.

A. „Slyším tě!“

Potřebujete:

- dvě čisté prázdné plechovky s důkladně odstraněným víčkem (bez ostrých okrajů)
- dlouhý provázek
nebo
- dvě přenosné vysílačky

Předem si vyrob „telefon“ z plechovek. Připevni jeden konec dlouhého provázku ke dnu jedné plechovky a jeho druhý konec ke dnu druhé plechovky. Dvě děti uchopí plechovky a postaví se od sebe tak daleko, jak jim to provázek dovolí, přičemž provázek hodně napnou. Jedno dítě hovoří do plechovky, zatímco druhé poslouchá. Jakmile zaslechne v plechovce hlas, řekne: „Slyším tě! Co pro tebe mohu udělat?“ Nechej děti, aby se vystřídaly. V této aktivitě lze rovněž použít přenosné vysílačky.

Shrnutí

Řekni: **Proč je důležité odpovědět, když k vám někdo hovoří?** (Dáváte tím najevo svůj zájem.) **Jaký máte pocit, když se s někým snažíte navázat rozhovor, ale on si vás nevšímá?** (Jsem otrávený, dotčený, připadám si přehlížený.) **Jak se cítíte, když vás někdo slyší a pomůže vám?** (Jsem šťastný, cítím se dobře, cítím úlevu.) **Náš dnešní biblický příběh je o dvou bozích – o falešném bohu, který těm, kdo ho vzývali, nedokázal pomoci, a o Bohu, který svým následovníkům naslouchal a odpověděl. A to mě přivádí k naší dnešní hlavní myšlence:**

KDYŽ SE MODLÍM, BŮH MI NASLOUCHÁ A ODPOVÍDÁ.

Řekněte si ji společně se mnou.

B. Proč mě neposloucháš?

Potřebujete:

- jedno vycpané plyšové zvíře pro každé dítě nebo pro celou skupinu

Řekni: **Teď se budeme bavit s naším vycpaným zvířátkem.** Nejdříve vyber jedno dítě, které bude se zvířetem mluvit, pak požádej několik dalších dětí, aby udělaly totéž. Řekni: **Pověz svému zvířeti, že máš žízeň, a požádej ho, aby ti přineslo něco k pití.** Dej žákům chvíli času, pak řekni: **Počkejte, až vám vaše zvířátko odpoví a udělá, oč jste ho požádali.** Odmlč se a pak řekni: **Odpovědělo vám vaše zvířátko a udělalo, oč jste ho požádali?** (Ne.) **Proč?** (Není živé, neslyší, nedokáže myslet ani cokoli udělat.)

Shrnutí

Zeptej se: **Bylo rozumné mluvit s vycpaným zvířetem a očekávat, že nás uslyší a něco udělá?** (Ne.) **Proč ne?** (Protože není živé, neslyší atd.) **Jak jste se cítili, když jste měli vycpané zvíře o něco požádat?** (Pošetile, hloupě, divně.) **Koho bychom měli požádat, když potřebujeme s něčím pomoci?** (Někoho živého, přítele, svou rodinu, Boha.) **To, co jsme právě udělali, mi připomíná naši dnešní hlavní myšlenku:**

KDYŽ SE MODLÍM, BŮH MI NASLOUCHÁ A ODPOVÍDÁ.

Řekněte si ji společně se mnou.

* Modlitby a chvály**Společenství**

Povyprávěj o tom, co děti potěšilo a co je zarmoutilo, o jejich radostech a starostech, které ti svěřily při svém příchodu (je-li to vhodné). Zopakujte si verš k zapamatování a dej žákům čas na sdílení zkušeností, které získali při studiu úkolu na minulý týden. Připomeň narozeniny, mimořádné události nebo úspěchy. Zvláště vřele přivítej všechny hosty.

Sbírka**Potřebujete:**

- nádobu na sbírku

Řekni: **Sloužíme Bohu, který naslouchá lidem z celého světa (v jakémkoli jazyce). Má zájem o každého a chce, abychom i my naslouchali a dávali najevo svůj zájem. Jeden ze způsobů, jak to můžeme dělat, je sdílení prostředků, které jako dary přinášíme do sobotní školy. Vyber dary.**

Modlitba**Potřebujete:**

- Bibli
- modlitební zápisník

Přečti poslední část verše uvedeného v žalmu 4,4 nebo požádej nějaké dítě, aby ji přečetlo. Vyzvi děti, aby vyprávěly o situacích, kdy se modlily a Bůh jejich modlitbu slyšel a odpověděl na ni. Zznamenej nové prosby do třídního modlitebního deníku nebo na místo, kde je všichni uvidí. Jednotlivé prosby přiděl dětem, které jsou ochotny se nahlas pomodlit. Vytvořte kroužek, vezměte se za ruce a požádej děti, aby se pomodlily. Na závěr si zazpívejte **nějakou písničku o modlitbě.**

2. Biblický úkol**Potřebujete:**

- kostýmy z biblických dob
- dříví
- kameny nebo velké balvany

- dva „oltáře“ (mohou být vyrobeny z krabic, kostek, polystyrenu atd.)
- dětský bazén
- vycpaná plyšová zvířata (pokud možno býky)
- velký džbán naplněný vodou (je-li to možné)
- jasně červené nebo oranžové světlo zářící na oltáři
- zvukový záznam bouře a praskání ohně

Probírání příběhu

Postavy: Obadjáš, Elijáš, král Achab, Baalovi proroci, přihlížející dav

Rekvizity: Jejich seznam viz rámeček. Pokud tyto rekvizity nejsou k dispozici, vyzvi děti, aby příběh při čtení vyjádřily pantomimicky.

Scéna: Postav dva oltáře. Elijášův oltář vytvoříš tak, že doprostřed dětského bazénu naskládáš hromadu velkých „kamenů“. V jeho blízkosti postav Baalův oltář.

Vypravěč: Vyprávěj příběh v 1. osobě, jako by ses díval/a na to, co se právě odehrává.

Přečti nebo převyprávěj příběh.

Obadjáš utíká po cestě. Jeho roucho za ním vlaje. „Elijáš je tady!“ volá a sotva popadá dech. *(Obadjáš utíká a v přední části místnosti se setkává s Achabem.)*

Obličej krále Achaba zrudne vzteky. Elijáš je přesně tím mužem, kterého hledá! V Izraeli už téměř tři roky nepršelo. Lidé mají málo jídla. A král se domnívá, že je to Elijášova vina. Král spěchá Elijášovi naproti. „Tady jsi – ty, jenž uvádíš do zkázy Izraele!“ křičí. *(Achab a Elijáš se setkávají.)*

Elijáš před ním stojí zpříma a bez obav. „Izraele neuvádím do zkázy já,“ odpoví, „ale ty. Ty a tvá rodina. Namísto Hospodina uctíváte Baalovy modly.“

„Přiveď všechny lidi z Izraele a všechny Baalovy proroky na horu Karmel,“ říká Elijáš. „Tam poznáme, kdo je pravý Bůh – zda Baal, nebo Hospodin.“ *(Elijáš a Achab se rozcházejí.)*

Král tedy svolává všechny lid a všechny Baalovy proroky na horu Karmel. *(Všichni se shromáždí kolem dvou oltářů v přední části místnosti.)*

Elijáš se postaví před lid. *(Elijáš vykročí kupředu, pohlédne na dav a při čtení příběhu gestikuluje.)* „Baalovi proroci obětuji býka,“ říká. „Položí ho na hromadu dříví na svém oltáři, ale nebudou zakládat oheň. I já obětuji býka a položím ho na hromadu dříví na svém oltáři. Ani já nebudu zakládat oheň. Baalovi proroci budou vzývat jméno svého boha. Já budu vzývat jméno Hospodinovo. Ten, který odpoví tím, že podpálí dříví, je pravý Bůh.“

Všichni lidé souhlasí, že to bude spravedlivá zkouška. *(Dav přikyvuje na souhlas.)*

„Elijáš pohlédne na čtyři sta padesát Baalových proroků. „Můžete začít jako první,“ říká.

Baalovi proroci obětují býka a položí ho na svůj oltář. Pak se začnou modlit. Volají a křičí na Baala celé dopoledne, ale nikdo jim neodpovídá. (*„Baalovi proroci“ položí zvíře na oltář a vzývají Baala.*)

Proroci se dají do divokého křepčení. Pak si zasazují rány noži a meči, aby upoutali Baalovu pozornost. Přesto se však nikdo neozývá.

Večer Elijáš řekne: „Teď jsem na řadě já.“ Nejprve opraví oltář a položí na něj dříví. Pak kolem něj vykope příkop. Obětuje svého býka a položí ho na hromadu dříví. (*Elijáš vykročí kupředu, do dětského bazénu naskládá hromadu „kamenů“, čímž opraví oltář, a svými pohyby napodobuje kopání.*) „Naplňte čtyři velké džbány vodou a vylijte je na oběť a na dříví,“ nařizuje.

Lidé spěchají, aby to udělali. (*Někteří „z davu“ nalijí na oltář vodu. Dohlédni na to, aby tekla do bazénu.*)

„Udělejte to ještě jednou,“ říká Elijáš.

Lidé to udělají znovu. (*Nalijte na oltář další vodu.*)

„Udělejte to potřetí,“ poručí Elijáš. (*Nalij na oltář další vodu – tolik, kolik je možné.*)

Lidé udělají to, co jim Elijáš přikazuje. Voda teče po celém oltáři a přetéká z příkopu.

Pak Elijáš skloní hlavu a pomodlí se. „Hospodine, dokaž dnes, že jsi Bohem Izraele!“

Okamžitě spadne z nebe oheň. Pozře býka. Pozře dříví. A pozře dokonce i kameny oltáře a vodu v příkopu! (*Máš-li k dispozici záznam zvuků ohně a bouře, přehraj jej a rozsviť na Elijášově oltáři jasně červené světlo.*)

Izraelský lid padne na tvář a křičí: „Hospodin je Bůh! Hospodin je Bůh!“ (*Dav se hluboce pokloní, nadšeně gestikuluje a ukazuje směrem k nebi.*)

Shrnutí

Řekni: **Co nám tento příběh říká o našem Bohu?** (Je mocný; je největší; naslouchá nám a odpovídá na modlitby atd.) **Jak by ses cítil, kdybys byl doopravdy na hoře Karmel?** (Byl bych vyděšený, šťastný, byl bych naplněn láskou a úctou k nebeskému Bohu atd.) **Když se modlíš, jsi si stejně jistý jako Elijáš, že Bůh na tvou modlitbu odpoví?** (Počkej na odezvu.) **Řekněme si společně naši hlavní myšlenku:**

KDYŽ SE MODLÍM, BŮH MI NASLOUCHÁ A ODPOVÍDÁ.

Verš k zapamatování

Napiš dnešní verš k zapamatování na místo, kde ho všichni uvidí. **„Hospodin slyší, když k němu volám.“ (Žalm 4,4)** Společně si ho přečtete a dělejte při tom uvedené pohyby:

Když řekneš:
„Hospodin
slyší,

Ty i děti uděláte toto:
Ukažte nahoru.
Dotkněte se ucha.

když k němu volám.“

Ukažte nahoru.
Utvořte z dlaně pohárek a přiložte si ho k ústům.

Tento postup opakujte tak dlouho, dokud děti nebudou verš umět.

Studium Bible

Potřebujete:

- Bible

Řekni: **V naší Bibli je mnoho příběhů, které vyprávějí o tom, jak Bůh odpovídá na modlitby. Přečtěme si některé z nich. Začneme dnešním biblickým příběhem.**

Je-li to nutné, pomáhají dětem dospělí asistenti. Všechny děti si vyhledají tytéž verše. (Pokud pracuješ s velkou třídou sobotní školy, vytvoř skupiny po 6-8 dětech.) Děti se při hlasitém předčítání veršů střídají:

1. Královská 18,36-39
2. Mojžíšova 3,1-10
Skutky 12,5-11

1. Královská 17,17-22
2. Mojžíšova 14,10-16

Shrnutí

Zeptej se a dej žákům čas na rozmyšlenou: **Co nám všechny tyto biblické příběhy říkají o Bohu?** (Slyší naše modlitby a odpovídá na ně.) **Odpovídá Bůh vždycky okamžitě?** (Ne. Někdy musíme čekat a někdy Bůh řekne ne, protože ví, že to, oč prosíme, by nám nepřineslo štěstí.) **Jaký máš pocit, když víš, že Bůh tvé modlitby vždy slyší a vždy na ně odpovídá?** Dej žákům čas na diskuzi. **Zapamatujme si naši hlavní myšlenku:**

KDYŽ SE MODLÍM, BŮH MI NASLOUCHÁ A ODPOVÍDÁ.

Řekněte si ji společně se mnou.

3. Aplikace úkolu

Modlitba – co je to?

Potřebujete:

- psací náčiní
- papíry
- Bible

Vytvoř skupiny po pěti nebo šesti dětech. Požádej jednotlivé skupiny, aby vytvořily seznam různých způsobů komunikace (například tváří v tvář, telefonická, faxem, prostřednictvím dopisu, e-mailu, ručně psaných poznámek, kódů, znakového jazyka, řeči těla, zabarvení hlasu, cizích jazyků atd.) Je-li to nutné, pomáhají dětem dospělí asistenti. Některé skupiny se o své seznamy vzájemně podělí.

Zeptej se: **Jak často telefonujete nebo píšete vzkazy svým přátelům?** (Často, ne příliš často.) **Co by si vaši přátelé pomysleli, kdybyste jim nikdy nezavolali, nenapsali ani byste si s nimi nepovídali?** (Že nechcete být jejich přáteli; že vám na nich nezáleží.) **Je Ježíš vaším nejlepším Přítelem ze všech?** (Požádej děti, aby se přihlásily.) **Jak často s ním hovoříte?** Dej žákům čas na rozmyšlenou. **Používáte při rozhovorech s Ježíšem některé ze způsobů komunikace, které jste uvedli ve svém seznamu?** Nechej děti, aby o tom přemýšlely.

Existuje dokonce ještě lepší způsob, jak se s Ježíšem spojit. Říká se mu modlitba. Je to bezdrátový, bezšňůrový systém bez využití jakéhokoli přístroje, který sahá až do nebe! A je vybaven automatickým překladovým systémem z jakéhokoli jazyka do jazyka nebeského! Na zemi neexistuje žádný vynález, který by se tomuto alespoň přiblížil! (Upraveno podle *Come Meet Jesus*, sv. 2, s. 163.)

Shrnutí

Řekni: **Co si myslíš o Božím komunikačním systému s názvem modlitba?** (Je úchvatný, úžasný, skvělý atd.) **Zde je jeden ze způsobů, jak hovořit s Bohem na modlitbě.** Pomoz dětem pochopit následující kroky modlitby:

Proste (přečti nahlas Matouše 7,7).

Věřte (přečti nahlas Marka 11,24).

Dovolávejte se odpovědi poděkováním za to, že jste podle Božího zaslíbení již byli vyslyšeni (přečti nahlas Matouše 21,22).

Poznámka: Je-li naše modlitba založena na biblickém zaslíbení, můžeme se s jistotou dovolávat jejího vyslyšení. Když byl Ježíš u Lazarova hrobu, dožadoval se odpovědi na svou modlitbu ještě dříve, než byla vyslyšena (Jan 11,41).

(Upraveno podle Glenna a Ethel Coonových, *The Science of Prayer – Its ABC's* [Roan Mountain, Tenn.: 1974].)

Řekni: **Nyní se společně pomodleme a použijme přitom výše uvedené kroky – *proste, věřte, dovolávejte se*. Budeme se modlit za jednu konkrétní potřebu, která byla zmíněna při modlitební chvíli.**

Děti si otevrou Bible, vyhledají si Filipským 4,19 a při modlitbě na tento verš ukážou. Napiš krátkou modlitbu podle následující vzorové modlitby na místo, kde ji všichni uvidí. Vyzvi děti, aby si ji s tebou přečetly a přeříkaly. (Poznámka: Toto je příklad. Použij skutečnou situaci, s níž je třída seznámena.)

„Milý Ježíši, pan Novotný přišel o práci. Prosím tě, naplň jeho potřeby [*proste*]. Věříme, že se o něj a o jeho rodinu postaráš [*věřte*]. Ve Filipským 4,19 říkáš, že nám dáš všechno, co potřebujeme [*ukážte ve svých Biblích na Filipským 4,19*]. Dovoláváme se tohoto zaslíbení pro pana Novotného a jeho rodinu. Děkujeme ti, Ježíši, že se o ně postaráš [*dovolávejte se*]. V Ježíšově jménu, amen.“

Pokaždé, když se budeme modlit, vzpomeňme si na naši dnešní hlavní myšlenku:

KDYŽ SE MODLÍM, BŮH MI NASLOUCHÁ A ODPOVÍDÁ.

Řekněte si ji společně se mnou.

4. Sdílení se**Pinkání balónků****Potřebujete:**

- 3 nafouknuté balónky
- balónek pro každé dítě
- fixy
- Bibli

Nafoukni tři balónky. Děti se postaví do kruhu. Řekni: **Budeme si v kruhu házet těmito balónky. Jestliže se balónek dotkne podlahy, musí zůstat tam, kde dopadl, a je vyřazen ze hry.** Pokud tato aktivita trvá déle než pět minut, přeruš hru a řekni dětem, aby chytily zbývající balónky.

Shrnutí

Zeptej se: **V jakém směru se udržování balónků ve vzduchu podobá tomu, co pro sebe vzájemně dělají přátelé a rodina?** (Přátelé a rodina vzájemně spolupracují a jeden druhého podporují.) **Jaký jste měli pocit, když balónek spadl na zem?** (Byl jsem smutný; měl jsem pocit, že jsem nesplnil svůj úkol.) **V jakém směru se upuštění balónku na zem podobá tomu, co se někdy stane mezi přáteli nebo členy rodiny?** (I přátelé a členové rodiny někdy jeden druhého zklamou.) **Jakými způsoby podporuješ své přátele a členy své rodiny?** (Pomáhám jim s jejich problémy; povzbuzuji je; modlím se za ně.) Přečti nahlas List Jakubův 5,16.

Jedním z nejlepších způsobů, jak podpořit druhé, je modlit se za ně. Jaký máš pocit, když ti někdo řekne, že se za tebe modlí? (Dobrý; jsem rád, že mu na mě záleží.) Rozdej balónky a fixy. Děti si své balónky nafouknou a pak si je vzájemně podepíší. Řekni: **Zanes svůj balónek svému sousedovi, kamarádovi nebo členovi rodiny a řekni mu, že ty a tví přátelé, kteří se na něj podepsali, se za něj tento týden budete modlit. Pamatujte si, že když se modlíte, dějí se velké věci (List Jakubův 5,16)! Řekněme si společně naši hlavní myšlenku:**

KDYŽ SE MODLÍM, BŮH MI NASLOUCHÁ A ODPOVÍDÁ.

(Upraveno podle Lisy Flinnové a Barbary Youngerové, *Making Scripture Stick: 52 Unforgettable Bible Verse Adventures for Children* [Loveland, Colo.: Group Publishing, 1992], s. 106, 107.)

Závěr**Potřebujete:**

- svíčku
- zápalky

Postav na stůl svíčku a shromáždí děti kolem ní. Svíčku zapal. Řekni: **Svíčku nemůžeme rozsvítit bez zápalek, stejně jako Baalovi proroci nemohli zapálit oheň, který by strávil jejich obět'. Pro Boha však nic není nemožné.**

Byl to Bůh, kdo seslal oheň a zapálil Elijášovu obět', když se Eliáš pomodlil. Pomodleme se společně, chvalme Boha za jeho moc a děkujme mu za dary, které nám dává. Krátce se pomodli.